

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Det er ikke vanskelig å bygge dette høybedet. Men du skal sørge for å ha kontroll på alle lektene og bordene.

TIDSFORBRUK:

To dager. Skjær ut og mal dag 1. Sett det sammen dag 2.

PRIS:

Cirka 600 kroner.

Med et høybed slipper du å gå ned på alle fire når plantene skal stelles eller krydderurtene skal høstes. Se hvordan du bygger et av lekter og impregnerte bord.

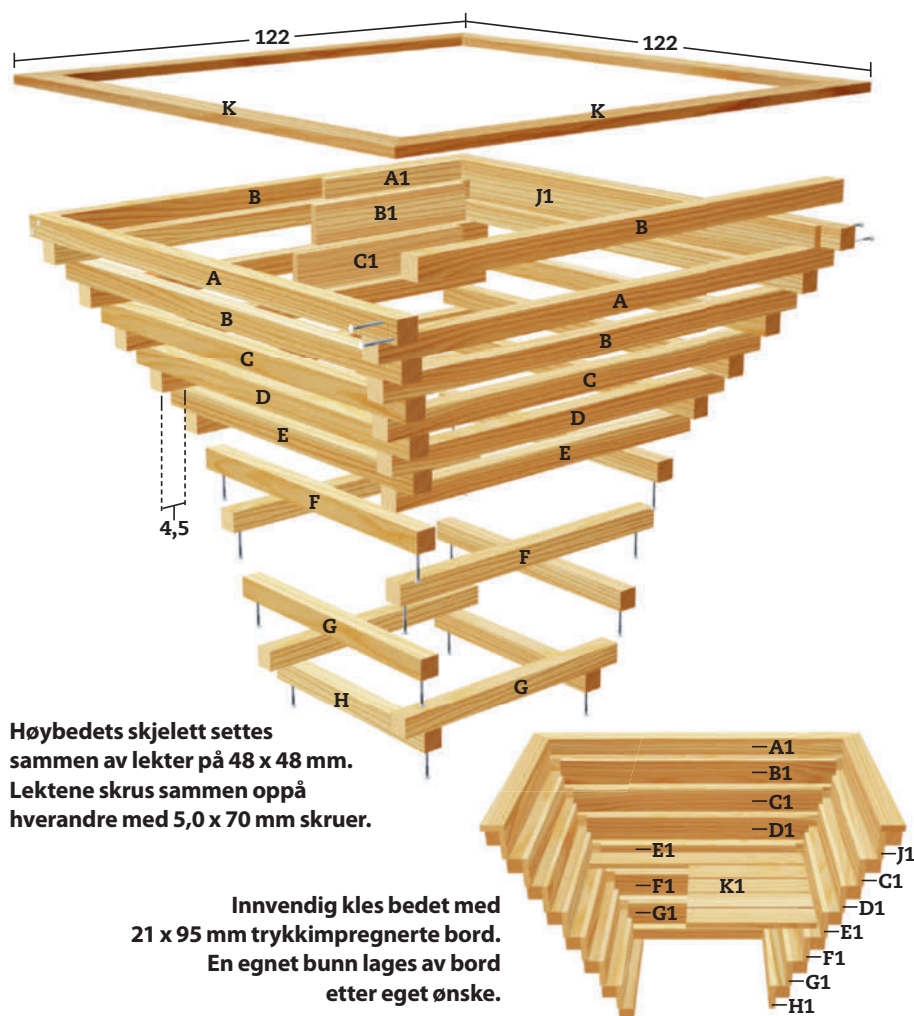

Løft kjøkkenhagen til en bekvem arbeidshøyde

HØYBED

Bygg høybed av lekter

Høybedet er laget av rimelige lekter og trykkimpregnerte bord. Terrassebord kan brukes, men finn helst noen som har rette kanter.

Høybedets skjelett settes sammen av lekter på 48 x 48 mm. Lektene skrues sammen oppå hverandre med 5,0 x 70 mm skruer.

Innvendig kles bedet med 21 x 95 mm trykkimpregnerte bord. En egnet bunn lages av bord etter eget ønske.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

48 x 48 mm lekter:

- 4 sidelister (A) à 120 cm
- 6 sidelister (B) à 110,4 cm
- 4 sidelister (C) à 100,8 cm
- 4 sidelister (D) à 91,2 cm
- 4 sidelister (E) à 81,6 cm
- 4 sidelister (F) à 72 cm
- 4 sidelister (G) à 62,4 cm
- 2 sidelister (H) à 52,8 cm

21 x 48 mm firkantlister:

- 2 dekkbord (A1) à 106,2 cm

21 x 95 mm trykkimp. bord:

- 4 kantlister (K) à 122 cm
- 2 dekkbord (B1) à 100,8 cm
- 4 dekkbord (C1) à 91,2 cm
- 4 dekkbord (D1) à 81,6 cm
- 4 dekkbord (E1) à 72 cm
- 4 dekkbord (F1) à 62,4 cm
- 4 dekkbord (G1) à 52,8 cm
- 2 dekkbord (H1) à 43,2 cm
- 2 dekkbord (J1) à 110,4 cm
- 7 bunnbord (K1) à 80 cm

Dessuten:

- 5,0 x 70 mm og 4,0 x 40 mm skruer
- 2,0 x 40 mm galvaniserte dykkert
- Heldekkende trebeskyttelse
- Plastfolie

Spesialverktøy

- En kapp-/gjærsag er en fordel

Skjær ut og mal

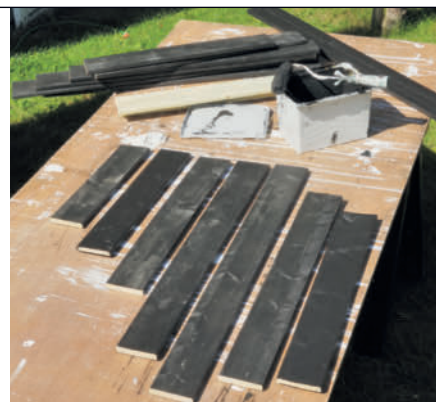
Høybedet er et byggesett av lekter og trykkimpregnerte bord. Begge materialtypene er relativt rimelige. Alt som trengs til dette bedet bør derfor fint kunne skaffes til cirka 600 kroner.

Du begynner med å kappe alle materialene i de angitte lengdene. Hold lekter og bord adskilt. Legg ut materialene, slik at du har bedre kontroll på dem. Vi anbefaler at du maler treverket før du setter det sammen. Dermed blir det behandlet også inne i skjøtene. Alle delene males til strøk med heldekkende trebeskyttelse.

Bedet kan også lages mindre. I så fall skal du bare justere på målene i materiallisten, slik at det blir som du vil.

1 Begynn med å kappe til alle lektene til skjelettet etter målene i materiallisten. Mal deretter lektene et par strøk med trebeskyttelse. Malingen går raskest med en malerull.

2 Kledningsbordene kappes til i riktige lengder. Kapp også de to dekkbordene (A1). Alle disse bordene males også til strøk med en trebeskyttelse – eventuelt i en annen farge enn skjelettet.

Bedet monteres

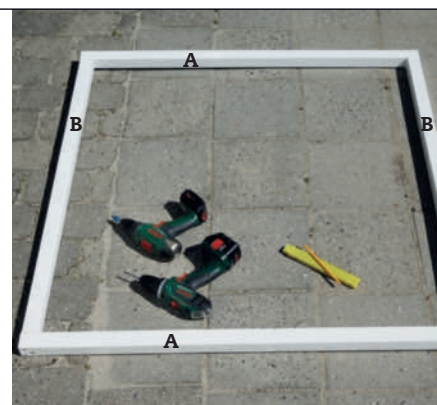
Høybedets skjelett bygges av lektene, som skrus sammen oppå hverandre med 5,0 x 70 mm skruer. Du begynner med å sette sammen topprammen – som etterpå legges ned. På den måten blir den en slags bunn i en pyramideform.

Dermed oppnår du at nesten hele bedet kan settes sammen uten synlige skruer. For hvert lag som skrus på, rykkes lektene inn med 4,8 cm.

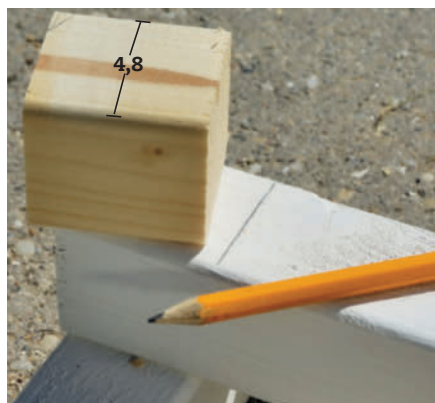
Når alle lektene er satt sammen, legges kledningsbordene klare. De to øverste bordene (J1) tilpasses med en utskjæring i hver ende. Etterpå skrus kledningsbordene fast til innsiden av skjelettet med 4,0 x 40 mm skruer.

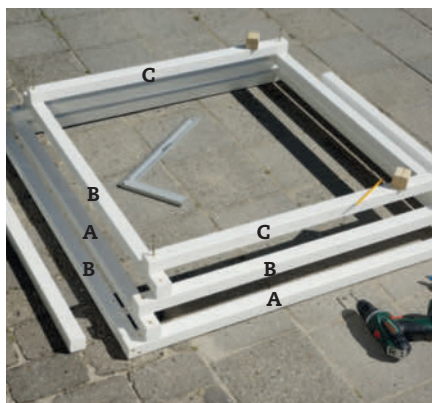
1 Begynn med å sette sammen topprammen av lektene A og B. Bruk en vinkelrett plate til å flukte hjørnene på. Spenn fast skjøten, og skru sammen lektene med 5,0 x 70 mm skruer.

2 Når topprammen er ferdig, legges den ned. Den utgjør heretter bunnen i pyramideformen vi lager. Oppå den kan du begynne å bygge opp høybedet av to lektene overfor hverandre i hvert lag.

4 For hvert lag rykkes lektene 4,8 cm inn, slik at du får pyramideformen. Bruk en bit fra en av lektene til å merke opp på treet etter. Det er raskere og mer nøyaktig enn med en tommestokk.

5 Oppbyggingen av høybedet gir seg stort sett selv, bare du sørger for å rykke inn lektene for hvert nytt lag.

6 Så er høybedets skjelett ferdig, og det kan snus riktig vei. Ved å sette sammen bedet ovenfra og ned, blir alle skruhodene vendt nedover. Dermed synes de ikke, og de samler ikke vann.

MATERIALER

Beskytt treet som du vil. Bedet kan fint lages ensfarget, men det blir pent med svart mellom de hvite lektene. Alternativt kan du også velge å la alt sammen stå med naturlig farge, og bare behandle med treolje eller en egnet beis.

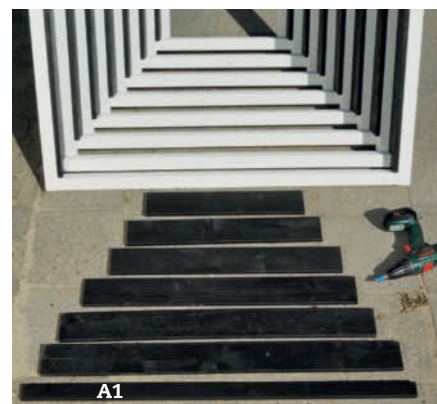

TIPS

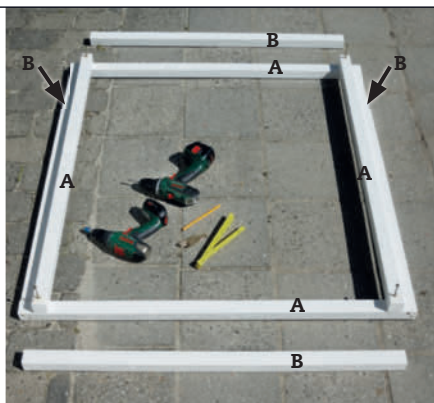
Mal før du setter sammen. Det er som regel en god idé å begynne med å få malt eller trebeskyttet alle de delene som senere skal settes sammen. Når prosjektet er satt sammen, er det ofte umulig å komme til over alt.

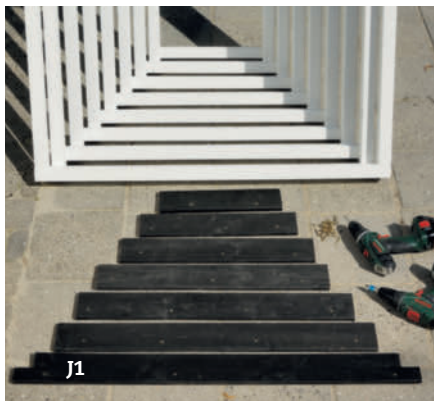
8 Bordene skrus fast til skjelettet med 4,0 x 40 mm skruer på innsiden av den ferdige kassen. Gjør ferdig én side om gangen.

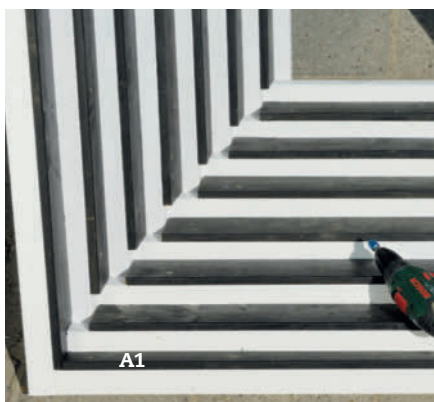
9 To sider mangler nå kledning. Legg kledningsbordene klare, som før. Denne gang starter du øverst med (A1), slik at overkanten blir lik hele veien rundt.

3 Skru fast de første lektene (A) på topprammen med et innrykk på 4,8 cm fra sidene. Etterpå settes neste lag (B) oppå A-lektene. Husk også her at du skal rykke inn 4,8 centimeter.

7 Legg kledningsbordene klare til den første siden. De to øverste bordene (J1) skal, som de eneste, tilpasses ytterligere med utskjæringer i endene.

10 Høybedet fremstår solid og robust når de siste kledningsbordene er kommet på plass. Bedet er nå klart til å få lagt i både bunn og plastfolie.

Lag bunnen ferdig

Hvor mye jord som skal i bedet, avhenger av hva du vil plante. Det kan være hva som helst; både krydderurter, prydplanter eller et mindre tre, om du vil.

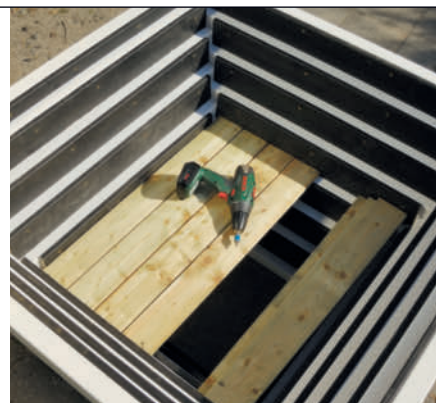
Ønsker du ikke å fylle bedet helt opp med jord, kan du legge en plankebunn, slik som vi har gjort her.

Til slutt er det en god idé å fore høybedet med plastfolie. Det skåner treverket, og det sørger for at jorden ikke tørker ut altfor raskt.

Bedet skal likevel ikke være helt vanntett, da vannet skal kunne renne unna ved overvanning. Derfor skjærer du i stykker plasten over skjøtene mellom bunnbordene med en hobbykniv.

2 Kle bedet innvendig med plastfolie for å beskytte treet. Platen kan festes med en stiftemaskin. Skjær noen hull i plasten i bunnen, slik at vannet kan renne unna ved overvanning.

1 Kapp til bunnbordene og skru dem fast til sidelektene med 4,0 x 40 mm skruer. Bunnen plasseres i den høyden du vil, avhengig av hvor mye jord du vil ha i bedet. Vi har valgt å ha plass til 30 cm jord.

3 Spikre på kantbordene (K) med 2,0 x 40 mm dykkert. Mal kanten en ekstra gang, slik at spikerhodene skjules.

